

VEDTÆGT FOR BORGERRÅDGIVEREN

Kapitel 1 Generelle bestemmelser

Borgerrådgiverens overordnede funktion

§ 1. Lejre Kommune har etableret en borgerrådgiverfunktion, som er forankret direkte under Lejre Kommunalbestyrelse og er uafhængig af kommunens udvalg og forvaltning. Borgerrådgiverfunktionen ledes af borgerrådgiveren i henhold til § 65e i lov om kommunernes styrelse.

§ 2. Borgerrådgiveren varetager nærmere af Lejre Kommunalbestyrelse fastsatte opgaver vedrørende vejledning af borgerne samt bistår kommunalbestyrelsen med dets tilsyn med forvaltningen. Borgerrådgiverens opgaver, kompetence og bemyndigelse er beskrevet i denne vedtægt.

§ 3. Borgerrådgiveren varetager en whistleblowerfunktion for kommunens ansatte, samarbejdspartnere, borgere og pårørende.

Formålet med borgerrådgiveren

§ 4. Formålet med borgerrådgiveren er at styrke dialogen mellem borgerne og Lejre Kommune samt at bidrage til sikring af borgernes retssikkerhed i forbindelse med kommunens sagsbehandling og faktiske forvaltningsvirksomhed.

Stk. 2. Borgerrådgiveren skal gøre det lettere for borgere, brugere og erhvervsdrivende at klage over forhold, der vedrører Lejre Kommune samt medvirke til, at klager bruges konstruktivt til forbedringer af kommunens sagsbehandling og borgerbetjening.

Borgerrådgiverens forhold til Lejre Kommunalbestyrelse og dens udvalg mv.

§ 5. Lejre Kommunalbestyrelse ansætter og afskediger borgerrådgiveren og fastsætter de nærmere regler for dennes virksomhed.

§ 6. Borgerrådgiveren er uafhængig af de stående udvalg, borgmesteren og forvaltningen.

D
E

Dato: 18. nov. 2020
J.nr.:

Stk. 2. Borgerrådgiveren refererer til Lejre Kommunalbestyrelse, men fungerer i udøvelsen af sit hverv uafhængigt af disse. Lejre Kommunalbestyrelse kan dog pålægge borgerrådgiveren at gennemføre undersøgelser af udvalgte forvaltningsområder.

Stk. 3. Borgerrådgiveren refererer til Økonomiudvalget ved udøvelse af whistleblowerfunktionen. Udvalgets behandling af disse sager sker under hensyn til bestemmelserne om tavshedspligt

§ 7. Borgerrådgiveren afgiver en årlig beretning til Lejre Kommunalbestyrelse, hvor borgerrådgiveren redegør for sin virksomhed, herunder eventuelle konstateringer af overordnede forhold inden for borgerrådgiverens kompetence, som ikke er tilfredsstillende i kommunens sagsbehandling, borgerbetjening mv. Borgerrådgiveren kan i den forbindelse fremkomme med forslag og anbefalinger til Lejre Kommunalbestyrelse eller forvaltningen.

Stk. 2. Direktionen orienteres om den årlige beretning.

Stk. 3. Beretningen offentliggøres.

Kapitel 2

Borgerrådgiverens kompetence og opgaver

Borgerrådgiverens kompetence

§ 8. Borgerrådgiverens virksomhed omfatter kommunens økonomiudvalg og stående udvalg, borgmesteren og forvaltningen, herunder institutioner, virksomheder og tjenestesteder, der er omfattet af Lejre Kommunalbestyrelses virksomhed.

Stk. 2. Borgerrådgiveren kan i forhold til organerne nævnt i stk. 1 behandle klager mv. over

- 1) sagsbehandling,
- 2) personalets betjening og adfærd,
- 3) udførelsen af service og praktiske opgaver (faktisk forvaltningsvirksomhed),
- 4) ulovlig forskelsbehandling (diskrimination).

Stk. 3. Borgerrådgiveren kan ikke behandle klager mv. over

- 1) det politisk vedtagne serviceniveau,
- 2) spørgsmål vedrørende kommunens personale – og ansættelsesforhold,
- 3) spørgsmål, der kan indbringes for lovhjemlede klageorganer,
- 4) spørgsmål, der er indbragt for det kommunale tilsyn, Folketingets Ombudsmand eller domstolene.
- 5) Forhold, som Lejre Kommunalbestyrelse har behandlet og taget stilling til.

Stk. 4. Borgerrådgiveren må endvidere afvise at behandle forhold, som har været bedømt af Økonomiudvalget, de stående udvalg eller Lejre Kommunalbestyrelse.

Borgerrådgiverens opgaver

§ 9. Borgerrådgiverens faste opgaver består i

1) at bistå borgere, der er utilfredse med Lejre Kommunes handlinger og undladelser, herunder ved

- a) at behandle klager over Lejre Kommune,
- b) at yde vejledning i klagesystemet i sager, der vedrører Lejre Kommune,
- c) at yde hjælp til forståelse af afgørelser mv. fra Lejre Kommune, og
- d) at tilbyde mægling i sager, hvor dette antages at kunne løse konflikter mellem forvaltningen og borger.

2) at gennemføre undersøgelser af egen drift vedrørende Lejre Kommune ved

- a) at gennemføre konkrete undersøgelser, jf. § 13 stk. 1
- b) at gennemføre generelle undersøgelser af udvalgte forvaltningsområder, jf. § 13, stk. 2
- c) at foretage inspektioner i Lejre Kommune, jf. § 13, stk. 3

3) at varetage en whistleblowerfunktion, hvor kommunens ansatte, samarbejdspartnere, borgere og pårørende kan videregive oplysninger om eventuelle lovovertrædelser eller alvorlige fejl og forsømmelser i kommunens administration eller borgerbetjening.

Indgivelse af klage

§ 10. Klager til borgerrådgiveren kan indgives af enhver, der har individuel, væsentlig interesse i sagen.

Stk. 2. Klager over forhold, som kan være til gene for en bredere kreds af borgere, kan indgives af enhver, der er væsentligt berørt af forholdet.

§ 11. Borgerrådgiveren afgør selv, om en klage giver grundlag for en undersøgelse og hvilke dele af klagen, undersøgelsen skal omfatte.

§ 12. Klagen skal indgives senest 1 år efter, at forholdet er begået.

Stk. 2. Borgerrådgiveren kan i særlige tilfælde se bort fra overskridelse af klagefristen i stk. 1, hvis

- 1) klagen har fortsat fornøden retlig interesse for borgeren,
- 2) det er muligt at få sagen tilstrækkeligt oplyst samt

3) en undersøgelse af sagen konkret eller generelt kan bidrage til en forbedring af den aktuelle sagsbehandling i kommunen, herunder ved at sætte fokus på relevante forvaltningsretlige regler og principper.

Stk. 3. Hvor de i stk. 2 nævnte hensyn ikke samlet er opfyldt, kan borgerrådgiveren i ganske særlige tilfælde i stedet lægge vægt på, om formålet med borgerrådgiver-funktionen i øvrigt taler for, at sagen behandles.

Iværksættelse af undersøgelser og inspektion

§ 13. Borgerrådgiveren kan af egen drift optage en konkret sag til undersøgelse, når der må formodes at foreligge et principielt aspekt, eller såfremt der efter de foreliggende oplysninger må antages at være tale om grove eller væsentlige fejl.

Stk. 2. Borgerrådgiveren kan af egen drift gennemføre generelle undersøgelser af udvalgte forvaltningsområder

Stk. 3. Borgerrådgiveren kan foretage inspektioner af institutioner, virksomheder samt tjenestesteder, der hører under Lejre Kommunalbestyrelses virksomhed.

Kapitel 3

Sagens oplysning

§ 14. Forvaltningen er forpligtet til at meddele borgerrådgiveren de oplysninger samt udlevere de dokumenter mv., som forlanges af borgerrådgiveren.

Stk. 2. Borgerrådgiveren kan afkræve forvaltningen skriftlige udtalelser.

Forvaltningen kan beslutte, at underordnede enheder inden for forvaltningens område kan besvare borgerrådgiverens henvendelser på forvaltningens vegne.

Stk. 3. Borgerrådgiveren kan besigtige ethvert tjenestested og har adgang til samtlige lokaler og lokaliteter i kommunen.

Frist for svar til borgerrådgiveren

§ 15. Forvaltningen skal besvare borgerrådgiverens henvendelser inden tre uger, medmindre borgerrådgiveren fastsætter en længere frist.

Stk. 2. Hvis forvaltningen ikke kan nå at svare inden den fastsatte frist, skal forvaltningen orientere borgerrådgiveren om dette samt baggrunden herfor og oplyse, hvornår forvaltningen forventer at kunne svare.

Medvirken til forbedringer

§ 16. Borgerrådgiveren skal i konkrete og generelle sager medvirke til at forbedre forholdene for

brugerne af Lejre Kommune. Borgerrådgiveren skal i denne forbindelse yde konsultativ bistand til forvaltningen og medarbejdere i kommunen, herunder ved

- 1) at sikre tilbagemelding til kommunen om sine overordnede konstateringer, jf. § 7,
- 2) at tilbyde undervisning til medarbejdere i kommunen,
- 3) at yde vejledning om spørgsmål vedrørende sagsbehandling og forvaltningsret mv.,
- 4) at yde bistand i forbindelse med projekter o.l. til forbedring af kommunens sagsbehandling og betjening af borgerne og
- 5) på anden måde bidrage til konstruktive, fremadrettede initiativer, der kan forbedre sagsbehandlingen og betjeningen af borgerne.

Kapitel 4

Borgerrådgiverens bedømmelse og reaktion

§ 17. Borgerrådgiveren skal bedømme, om Lejre Kommune har handlet i strid med gældende ret eller på anden måde har gjort sig skyldig i fejl eller forsømmelser, herunder tilsidesat principperne for god forvaltningsskik.

§ 18. Borgerrådgiveren kan udtale sin opfattelse af en sag eller et sagsområde. Borgerrådgiveren kan i den forbindelse udtale kritik, fremkomme med forslag, anbefalinger eller henstillinger.

Stk. 2. Borgerrådgiverens udtalelser er ikke bindende for forvaltningen, men forvaltningen skal meddele borgerrådgiveren, hvis en anbefaling eller en henstilling ikke bliver fulgt af forvaltningen. Borgerrådgiveren kan i sådanne tilfælde orientere direktionen, det respektive stående udvalg eller Lejre Kommunalbestyrelse om forholdet.

Stk. 3. Såfremt borgerrådgiverens undersøgelse af en sag viser, at der i kommunen må antages at være begået fejl eller forsømmelser af større betydning, skal borgerrådgiveren orientere forvaltningen og give meddelelse om sagen til Lejre Kommunalbestyrelse.

Principperne om udtømt dialog og inddragelse

§ 19. Uoverensstemmelser mellem borger og forvaltning skal søges løst mellem disse, inden borgerrådgiveren kan tage stilling til dem.

Stk. 2. Borgerrådgiveren må ikke udtale kritik, afgive henstilling mv., før vedkommende forvaltning mv. i kommunen har haft lejlighed til at udtale sig.
Stk. 3. Hvis en klage ikke giver borgerrådgiveren anledning til kritik, henstilling mv., kan sagen afsluttes, uden at borgerrådgiveren forinden forelægger klagen til udtalelse for vedkommende forvaltning mv.

Kapitel 5

Personale, organisation, tavshedspligt mv.

§ 20. Borgerrådgiveren udøver ledelsesretten inden for sit område og ansætter og afskediger selv sit personale, i overensstemmelse med Lejre Kommunes personalepolitik og i samarbejde med Lejre Kommunes personalechef.
Stk. 2. Borgerrådgiveren er ansvarlig for, at medarbejderne inden for borgerrådgiverens område til enhver tid er i besiddelse af de nødvendige kompetencer.

§ 21. Borgerrådgiveren har tavshedspligt med hensyn til oplysninger, som borgerrådgiveren bliver bekendt med i sit virke. Det samme gælder borgerrådgiverens personale.
Stk. 2. Borgerrådgiveren skal respektere borgerens anonymitet, hvis borgeren fremsætter begæring herom. Borgerrådgiveren må i sådanne tilfælde afholde sig fra at gennemføre undersøgelser i anledning af det oplyste undtagen i helt særlige tilfælde, f.eks. hvor oplysningerne giver mistanke om fortsatte grove eller væsentlige fejl, der berører en bredere kreds af personer.

Kapitel 6

Tilbage melding og offentlighed

Løbende tilbage melding

§ 22. Borgerrådgiveren fører løbende dialog med forvaltningen om behov og muligheder for forbedringer af kommunens sagsbehandling mv. og orienterer forvaltningen om sine overordnede konstateringer.

Offentlighed

§ 23. Borgerrådgiverens arbejde er underlagt størst mulig åbenhed. Borgerrådgiverens undersøgelser er således offentligt tilgængelige med de begrænsninger, der følger af regler om tavshedspligt mv.

Kapitel 7 Whistleblowerfunktionen

Formålet med whistleblowerfunktionen

§ 24. Formålet med whistleblowerfunktionen er at sikre, at kommunens ansatte, samarbejdspartnere, borgere og pårørende har adgang til i god tro at videregive oplysninger om grove fejl eller forsømmelser i kommunens administration og borgerbetjening. Whistleblowerfunktionen skal bidrage til forbedringer af kommunens administration og borgerbetjening og skal sikre, at kommunens ansatte, leverandører, borgere og pårørende anonymt og uden risiko for repressalier, kan videregive oplysninger.

Retten til at afgive oplysninger

§ 25. Alle ansatte i Lejre Kommune, samarbejdspartnere, borgere og pårørende kan indgive oplysninger til borgerrådgiveren om eventuelle lovovertrædelser eller alvorlige fejl og forsømmelser i kommunens administration eller borgerbetjening. Der er tale om sådanne forhold hvis oplysningerne vedrører manglende efterlevelse af juridiske forpligtelser, fare for enkeltpersoners sundhed og sikkerhed, fare for miljøet, grove tilfælde af omsorgssvigt og lignende.

Stk. 2. Ansatte som i god tro indgiver oplysninger som nævnt i stk. 1, er beskyttede i overensstemmelse med de gældende regler for offentligt ansattes ytringsfrihed. Borgerrådgiveren skal udvise størst mulig diskretion inden for rammerne af den retlige regulering af adgangen til offentlighed i forvaltningen, herunder regler om aktindsigt, indsigtsret, partshøring, oplysningspligt m.v.

Stk. 3. Oplysninger som nævnt i stk. 1 kan indgives anonymt.

§ 26. Den, der indgiver oplysninger som nævnt i § 25, stk. 1, skal have orientering om sine rettigheder og så vidt muligt sagens gang og udfald.

Stk. 2. Såfremt borgerrådgiveren bliver bekendt med oplysninger, der tyder på, at det har haft væsentlige negative konsekvenser for en ansat i kommunen, en samarbejdspartner eller en borger, at vedkommende har indgivet oplysninger til borgerrådgiveren, skal borgerrådgiveren snarest muligt orientere den ansvarlige direktør og ØU.

Behandlingen af oplysninger indgivet til whistleblowerfunktionen

§ 27. Oplysninger om forhold, som falder uden for whistleblowerfunktionens formål og opgavebeskrivelse, skal afvises af borgerrådgiveren med tilbagemelding til den, som har indgivet oplysningerne. Såfremt meddelelsen er anonym, henlægges sagen uden videre efter en kort orientering til den ansvarlige direktør.

Stk. 2. Borgerrådgiveren skal for enhver oplysning vedrørende forhold som nævnt i § 25, stk. 1, foretage en vurdering af forholdets grovhed og mulighederne for at dokumentere forholdet gennem videre undersøgelser med henblik på at konstatere, om Lejre Kommune har handlet eller handler i strid med gældende ret eller på anden måde har gjort sig skyldig i grove fejl eller forsømmelser, eller væsentlige og gentagne fejl eller forsømmelser.

Stk. 3. Borgerrådgiveren forestår en undersøgelse såfremt forholdet umiddelbart må anses for groft eller væsentligt og gentaget, og hvor der skønnes at være mulighed for at dokumentere forholdet gennem videre undersøgelse. De parter, der skal bidrage med informationer for at få forholdene belyst, vil blive inddraget.

Opfølgning og underretning

§ 28. Borgerrådgiveren skal orientere Økonomiudvalget om udfaldet af sager, der er blevet undersøgt.

Stk. 2. Økonomiudvalget beslutter om en given undersøgelse har været tilstrækkelig grundig og fyldestgørende.

§ 29. Borgerrådgiverens beretning, jf. § 7, skal indeholde en redegørelse for whistleblowerfunktionen.

Kapitel 8 Ikrafttræden

§ 30. Denne vedtægt træder i kraft den 01.01.2021

